

Izhaja - izvenredni ponedeljek - vsak dan zjutraj. - Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. - Dopisni naj se pošiljajo uredništvu. - Nelankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisni se ne vračajo. - Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. - Lastnik tiskarna Edinost. - Tisk tiskarne Edinost. - Naročilna značka na mesec L 7.-, pol leta L 32.- in celoletno L 60.-. - Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. - Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). - Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stot. osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.-, oglasi denarnih zavajalcev mm po L 2. - Mali oglasi po 20 stot. beseda, najmanj pa L 2. - Oglasi naročila in reklamacije se pošiljajo izključno uravni Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. - Telefon uredništva in uprave 11-57.

Trst in njegova pravica

Zadnja splošna stavka v Trstu in v Juljski Pokrajini ter spor med »Libera Triestina« in vlado sta napravila na vsi italijanski javnosti globok vtis. Pisanje listov iz notranjosti države priložnost te stavke je bilo naravnost sovražno napetost, ne morda proti »prekucijskim voditeljem« po večini komunističnega delavstva, temveč proti Trstu kot takšnemu. Tržačani in drugi Primorci naj nikaner ne mislijo, da so nekak Benjamin Italije, Trst mora končno spoznati, da ni Italija za to tu, da bi se morala žrtvovati zanj, Primorci naj si zapomnijo, da državna blagajna nima denarja, da bi ga metala proč za kakršnibodoli podpore mestom in pristaniščem, ki niso sposobna za življenje. Z eno besedo: Trst naj se vda v voljo božjo, naj se malo privadi stradanju in potem bo z lahkoto sam sebi dokazal, da bujno gospodarsko življenje, kakršno je imel pred vojno, ni neobhodna potreba, temveč da se da prav lepo iti naprej tudi z bledim životarjem, ako ni boljšega. Nekam tako se je lahko čitalo med vrstami omenjenih listov.

Vsi laški tržaški listi so naglašali, da se v zadržanju italijanskega tiska, predvsem milanskih listov »Corriere della Sera« in »Secolo«, zrcali skrajno sovražno razpoloženje italijanskega javnega mnenja proti Trstu. Mi jim radi pritrjujemo, dasi moramo obenem naglasiti, da se nam zid njihovo začudenje spričo tega dejstva neutemeljeno in prisiljeno. Znanje je, da je Trst, odkar je prišel pod Italijo, za državo vedno in povsod vzrok velikanskih in naravnost neznošnih žrtev. Zakaj se je torej treba čuditi, da je nastalo v Italiji več ali manj splošno nerazpoloženje proti Trstu in da je italijansko javno mnenje porabilo priložnost ravnokar končane splošne stavke, da da svojemu nerazpoloženju izraz in malo duška?

Ravno tako mora vsak nepristranski človek popolnoma pritrditi italijanskim listom, da državna blagajna ne more in ne sme trošiti svojega denarja za podpore zasebnim podjetjem. Lahko se reče tudi, da vlada nima nikakor te dolžnosti. Zahtevat, naj vlada skrbi za tržaška industrijska podjetja, bi bila ravno tako smešno kakor bi bila smešna zahteva kakega gostilničarja, ki bi šel na financno povod, da mu njegova gostilna več ne nese, vsled česar da mu mora financa podeliti par tisoč lir na leto kot podporo. Vse, kar se more od vlade zahtevati, so običajne podpore, ki jih dajajo vse države raznim prometnim podjetjem, ker vzdržujejo prometu potrebne zveze ter delajo s tem državi in prebivalstvu velike usluge.

Ako odpade dolžnost vlade, da bi neposredno iz svoje blagajne podpirala zasebna podjetja Trsta, ostaja v veljavi njena druga dolžnost, ki je v tem, da vlada stori vse, s čimer bi našemu pristanišču pripomogla, da se vsaj približa svojemu prejšnjemu položaju izhodnega pristanišča za srednjo Evropo (bivše avstrijske dežele). V tem oziru ni še vlada takorekoč nič ukrenila. Temu pa so v prvi vrsti krivi italijanski listi v Trstu, ki obravnavajo to vprašanje s popolnoma napačnega vidika.

Ti listi imajo sicer prav, ko trdijo, da je sedanjemu zastoju Trsta kriva zadnja vojna, ker je vojna upropastila in gospodarski razdejala tisto zaledje, ki je vedno v zgodovinski drževalo gospodarsko življenje našega mesta. Na popolnoma

napačni poti pa so, ako mislijo, da je Avstrija edino zaledje, ki je v stanu rešiti gospodarski obstanek Trsta. Tudi ko bi bila ta država v največjem razmahu svojega gospodarskega razvoja in ne v popolnem razsulu, kakor je sedaj, bi ne imel Trst od nje bogve koliko pomoči. Ne smemo namreč pozabiti, da gre glavna na gospodarska žila (ki pelje od Dunaja čez Dunajsko Novo mesto in Gradec) tudi skozi Ljubljano. Ljubljana je na jugoslovenskem ozemlju ter se sistematično razvija v trgovsko središče in njen gospodarski pomen raste z vsakim dnevom. Celovec ne bo mogel nikakor tekrovati z njo, ker gre glavna gospodarska žila od Dunaja k Adriji skozi Ljubljano, kakor smo ravnokar naglasili. Zraven tega je tudi prav gotovo, da bo jugoslovenska vlada storila vse mogoče, da temeljito zajezi vsako konkurenco Celovca, ter da bo s primernimi trgovskimi pogodbami pritegnila na Ljubljano večino prometa z Dunaja. Dunaj pa bo ostal tudi v bodočnosti najvažnejše trgovsko središče za Avstrijo, Bavarsko in Čehoslovaško.

Trst bo torej skoraj popolnoma odvisen od Ljubljane, odkoder bo šel promet k nam ali pa na Reko. Namravana predlaska železnica Trstu sicer ne bo škodila, toda tudi koristiti mu ne bo mogla dosti, ker ne bo nikakor spremenila gori opisane položaja. Ako si hoče Trst zagotoviti svojo gospodarsko bodočnost, si mora zagotoviti in navezati nase Ljubljano. To je ono, kar je in kar bo vedno potrebno Trstu.

Kaj je storila vlada do sedaj v ta namen? Nič in nič, temveč je delala in delava ravno proti temu cilju. Z Jugoslavijo se nahajamo v očitni in hudi gospodarski vojni. Italijanske banke po načrtu bojkotirajo jugoslovenski trg, dočim vabi in sprejema Jugoslavija tuji kapital v deželo ter daja drugim državam vse mogoče koncesije. Na načrt za predlasko železnico odgovarja Jugoslavija z železnico, ki bo spajala Ljubljano z Reko. Prizadevanje Italije, da bi vzela v svoje roke ves pomorski promet na Jadranu, pobija Jugoslavija s tem, da naklada velike pristojbine za vsakega potnika in za vse blago, ki se pripelje v jugoslovenska pristanišča na italijanskih parnikih. Vsled tega in vsled raznih skrajno visokih tarif stane prevoz iz Prage na bližnji vzhod in celo v Dubrovnik manj, ako gre blago iz Prage v Hamburg in potem po morju na določeno mesto, kakor če bi se pripeljalo po železnici najprej v Trst in potem šlo dalje na parnikih tržaških družb.

Kako hočemo spričo teh dejstev pritegniti čehoslovaški izvoz na Trst? Kako si moremo misliti, da bi naše ladjedelnišce dobile kaka naročila od jugoslovenskih paroplovnih družb in tako povečale število svojih odjemalcev? In končno, kako si je sploh mogoče misliti, da bi se Trst gospodarko povzdignil, ako ne dobi udobnih stikov predvsem z Jugoslavijo?

Te stike pa bo dobil le tedaj, ko preneha sedanja škodljiva in nenaravna gospodarska vojna proti Jugoslaviji. Obvezna dolžnost vlade pa je, da mu jih preskrbi. Trst ne zahteva od države nikake miloščine, temveč hoče le eno: da mu vlada omogoči, da bo lahko izkoristil svoj zmljepinski položaj za prosep svojega gospodarskega življenja. To je njegova neizpodbitna pravica, kateri se ne more odreči in katere mu ne smeta kriviti ne italijanska vlada ne italijansko javno mnenje.

Jugoslavija

Diplomatično važna pot Pašića

BELGRAD, 8. Potovanje ministrskega predsednika g. Nikola Pašića v Parizu ni le formalnega značaja, ampak je tudi v zvezi z diplomatičnimi cilji. Ministrski predsednik g. Nikola Pašić bo v Parizu stopil v stike z vsemi politiki in diplomati, da jih informira o albanskem vprašanju. Ministrski predsednik se gotovo povrne skupno s kraljem Aleksandrom v Belgrad.

Važne konference

BELGRAD, 8. V ministrstvu zunanjih zadev so bile predvčerajšnjim važne konference pod predsedstvom načelnika Jankovića. Konference so razpravljale o diplomatičnem položaju napram Albaniji. Konferenc se je udeležil tudi generalni štab.

Slava narodnemu boritelju

BELGRAD, 8. Vsi večerajšnji belgrajski listi prinašajo članke o narodnem boritelju donu Jurju Biankiniju. »Beogradski Dnevnik« prinaša celo njegovo sliko v velikem formatu.

Proces radi umora ministra Draškovića

ZAGREB, 6. Pred sodnim stolom se je danes dopoldne pričel proces proti mizarskemu pomočniku, komunistu in ristišča teroristične akcije Aliju Alijagiću, atentatorju na ministra Milorada Draškovića in njegovim tovarišim. Državno pravdišstvo je dvignilo proti atentatorju zelo obširno, nad 100 strani obsegajočo obtožnico zaradi hudodelstva izvršenega tajnega in narocenega umora. Obtožnica obširno slika delovanje tero-

ristične akcije, katero so zasnovali mladi, boljševiskih idej prevzeti komunisti, pred vsemi dijaki Čolakovići. Ta je prvi o Veliki noči letošnjega leta v Zagrebu sprožil idejo o ustanovitvi teroristične organizacije po vzorih ruskih sovjetskih organizacij. Zasnovali so Petrović, Čolakovići in Lopandić prvi atentat na Draškovića, ker so ga smatrali kot bivšega notranjega ministra za odločnega nasprotnika komunističnemu gibanju. Draškovići je prvi opozarjal vlado na komunistično nevarnost in je bil oče »Obznanen«. Ta organizacija je poskušala prvi atentat na ministra Draškovića dne 3. maja t. l. v Belgradu, ko je minister Draškovići odhajal od Kolarca. Obtožnica dalje slika delovanje in bivanje teh teroristov v Zagrebu, opisuje, kako so nameravali atentat z bombami na regenta, a niso imeli prilike ga izvesti, dalje so ti teroristi imeli v Sidu sestanek, kjer so določili in organizirali atentate na Pašića in Pribičevića, Kurovca in Draškovića. Iz obširnega materiala je dokazano, da je v Zagrebu obstajala centrala teroristične organizacije, ki je imela nalogo z atentati in terorizmom razrušiti sedanji obstoj jugoslovenske države in pripomoči komunistični stranki do vlade. Obtoženec: 1. Nikola Petrović kot soudeleženeec in izvršitelj atentata na ministra notranjih del Milorada Draškovića pri Kolarcu. Obtoženec Petrović lakonično in cinično priznava glede dogodkov pri Kolarcu: »Hotel sem ga ubiti, toda revolver je odrekel. Ubili sem ga hotel, ker je inspirator »Obznanen«.

2. soudeleženeec Dimitrije Lopandić istotako priznava svojo udeležbo. 3. Ru-

dolf Čolakovići, 4. Dimitrije Lopandić in 5. Alija Alijagić so obtoženi organizirane atentate na Draškovića v Delnicah. Vsi obtoženci priznavajo dejanje. Alijagić obširno opisuje svoje bivanje v Delnicah in izvršitev umora ministra Draškovića v delniškem parku.

Naval občinstva k razpravi je velikanski. Vsa javnost stoji pod vtisom razprave, ki bo donesla marsikatero zanimivost o tajni teroristični organizaciji.

Čehoslovaška

Čehoslovaško-poljska trgovinska pogodba

PRAGA, 8. Na konferenci čehoslovaških in poljskih delegatov v Krakovu se je med obema državama dosegel sporazum glede transita čehoslovaškega blaga, ki je namenjeno v Rusijo, čez poljsko ozemlje ter transita poljskega blaga, ki je namenjeno na Ogrsko, čez slovaško ozemlje. Konferenca se peča tudi z vprašanjem trgovinske pogodbe, vsled česar bo trajala še nekaj dni. Uspeh pa je že danes zagotovljen. Dogovor glede pošte se bo podpisal danes.

Čehoslovaška industrija za Rusijo

PRAGA, 8. »Narodni Listy« naznanjajo, da je dobila čehoslovaška industrija potom berlinskih tvrdk naročila nekoliko sto vagonov kovinskih izdelkov za Nemčijo in Rusijo.

Sklicanje čehoslovaškega parlamenta

PRAGA, 8. Predsednik republike Masaryk je podpisal odlok, s katerim se zaključuje spomladansko zasedanje parlamenta ter se odprva jesensko z 18. t. m.

Anglija čestita Beneču

PRAGA, 8. O priliki imenovanja Beneša za ministrskega predsednika mu je poslala angleška vlada sledečo brzojavko: Vlada Njegovega Veličanstva je sprejela z velikim zadoščanjem vest, da je bilo Vaši Ekselenci poverjeno predsedništvu čehoslovaške vlade. Čestitati si je treba, da se je zastopstvo interesov Čehoslovaške zaupalo tako srečnim rokam, in vlada Njegovega Veličanstva upa, da se bodo odnosi med Zedinjenima kraljevina Velike Britanije in Irke ter Čehoslovaško republiko čezdalej bolj utrdili in zboljšali, dokler bo vnanje posle čehoslovaške vlade vodil državnik, čigar lojalnost in pravo prijateljstvo sta dokazani.

Rusija

Prve podpore poslane v Rusijo

RIGA, 8. Nad 1300 vagonov žita je že bilo poslanih iz Rige v Rusijo in drugih 800 vagonov je pripravljen za odhod. Prva živila, ki jih je poslal mednarodni Rdeči križ, so prišla in so bila naložena na 70 vagonov.

Obsedno stanje v Petrogradu odpravljeno

VARŠAVA, 8. Javljajo, da je obsedno stanje v Petrogradu odpravljeno.

Belgija

Z mednarodne konference za pomoč Rusiji. - Rusija mora najprej priznati dolg prejšnjih vlad ...

BRUSELJ, 8. Mednarodni odbor za pomoč Rusiji je imel včeraj predpoldne sejo, na kateri so odposlanci raznih dežel obrazložili svoje stališče. Ker je pomeč, ki jo dejajo zasebniki, nezadostna, je odbor proučeval možnost, da bi države dovolile za to akcijo potrebne kredite. Razprava se je sukala v glavnem o tem, kakšna jamstva bo treba zahtevati za te kredite. Vsi govorniki so se strinjali, da mora ta akcija biti prosta vsakega političnega špekulacije, ne sme stremeti za tem, da bi ruskemu narodu vsilila spremembo vladavine in mora biti navdahnjena edino s čustvi človekoljublja. Vnela se je tudi razprava o dolgovih bivših ruskih vlad, ki jih sovjetska vlada noče priznati. Razni govorniki so predlagali, naj bi se od sedanje ruske vlade zahtevalo, da prizna stare dolgove, preden bi se odbor začel pogajati z njo glede novih kreditov.

Na popoldnanski seji so bile predložene štiri resolucije, ki so se izročile posebnemu odboru, da določi njih končno besedilo. Prva resolucija vsebuje zahtevo, da mora ruska vlada priznati dolgove prejšnjih vlad, druga se nanaša na pomoč, ki se ima poslati, tretja na poizvedno komisijo in četrta na položaj ruskih otrok v stradalajočih pokrajinah. Na današnji plenarni seji bo odbor zavzel končnojavno stališče.

Nemčija

Nemški listi in sporazum s Francijo BERLIN, 8. »Berl. Tagblatt« razpravlja o dogovoru, ki se je sklenil v Wiesbadenu med Nemčijo in Francijo glede odškodnine v naravi. List naglašava velike koristi, ki jih bo Francija imela od tega sporazuma, ker državi ne bo več treba izdajati ogromnih zvez za obnovitev porušenih krajev v severni Franciji. Nemčija — zaključuje list — bo gotovo morala najeti notranje posojilo, da bo lahko plačala nemške podjetnike, ki bodo nabavljali blago, kakor se predvideva v omenjenem dogovoru. Vsi važnejši listi izražajo svoje zado-

ščenje nad tem, da se je srečno sklenil prvi neposredni sporazum med Nemčijo in Francijo. »Deutsche Allgemeine Zeitung« pravi, da se bo Nemčija vsled wiesbadenskega dogovora lahko malo oddehnila, ker bo dobršen del svoje odškodnine plačala v naravi, ne da bi morala iskati zlato. Glasilo večinskih socialistov »Vorwärts« naglašava poleg gospodarske tudi politično važnost tega sporazuma, ki se je sklenil popolnoma prijateljsko brez vsakih groženj z ene ali druge strani.

V glavnem je vse nemško javno mnenje zadovoljno s tem delnim pobotanjem s Francijo.

Nemčija naročuje surovine v Ameriki

LONDON, 8. New-yorški dopisnik londonskega lista »Daily Mail« pravi, da Nemčija nakupuje v Zedinjenih državah velike množine kositra, bakra, svinca in drugih surovin. Nemčija sklepa velike kupčije, dasi stoji marka zelo slabo, se nahaja Nemčija kljub temu na tem trgu na tretjem mestu med evropskimi odjemalci. Tako je n. pr. Nemčija kuvala v sedmih mesecih tega leta 2240 ton bakra, t. j. dvakrat več kakor Angli-

Avstrija

Schober odpotoval v Benetke

DUNAJ, 8. Avstrijski kancelar Schober je odpotoval danes v Benetke na konferenco radi Zapadne Ogrske, ki se bo vršila pod pokroviteljstvom Italije.

»Politische Korrespondenz« poroča, da se Avstrija vztrajala pri svoji zahtevi, da se ji mora izročiti ves Burgenland in da mora Madžarska izvršiti vojaške določbe mirovne pogodbe.

Ogrske tolpe pripravljajo nov vpad na avstrijsko ozemlje. — Monarhističen proglas na avstrijsko prebivalstvo

LONDON, 8. Avstrijsko poslanstvo v Londonu je javilo Reuterjevemu dopisnemu uradu, da se po vesteh, ki jih je dobila dunajska policija, pripravljajo ogrske tolpe za nov vpad na avstrijsko ozemlje. Njih napad je predvsem naperjen proti Dunajskemu Novemu mestu. Da so te vesti resnične je razvidno iz proglasa, ki so ga izdali pristaši bivšega kralja Karla in ga razširili po Dunajskem Novem mestu. Proglas pravi, da se Ogrska ne bori proti avstrijskemu ljudstvu, temveč proti avstrijski boljševiski vladi. Proglas poziva avstrijsko ljudstvo, naj se povrne k vojm starih monarhističnim načelom, in se zaključuje s sledečimi besedami: »Bog ohrani, Bog obvari nam cesarja...«, t. j. z začelnimi besedami stare avstrijske cesarske pesni. Proglas je podpisal rhovni poveljnik »organizacij za zaščito Zapadne Ogrske«.

Ogrska

Ogrska uradno povabljena h konferenci v Benetke

BUDIMPESTA, 7. Ogrski dopisni urad javlja, da so bili zastopniki Anglije, Francije in Italije pri ministru za zunanje zadeve Banffyju ter so mu javno naznanili, da so njihove vlade sprejele italijansko posredovanje v zadevi Burgenlanda.

Italijanska vlada je povabila ministra Banffyja, naj pride v Benetke na tozadevno konferenco.

Reka

Prva ustavna vlada neodvisne Reke

REKA, 8. Danes se je ustavodajni skupščini predstavila prva ustavna vlada neodvisne reške države. Predsednik nove vlade je Zanella, kateremu je začasno poverjeno vodstvo oddelka za zunanje zadeve ter trgovino in obrt. Drugi člani vlade so: Mario Blasich za notranje zadeve, Mario Jechel za pravosodje, Donato Mochovich za uk, Leone Peteani za javna dela, Eugenio Lasciach za socialno skrb.

Mala Azija

Carigradska vlada pušča Angori proste roke

LONDON, 7. Neka brzojavka iz Carigrada javlja, da je carigradska vlada sklenila, da se ne bo mešala v zadevo posredovanja med grško in angorsko vlado in da bo prepuščila vso odgovornost Kemalovi vladi. Kemalisti pa nočejo nič vedeti o kakem posredovanju, ako se Grki popolnoma ne umaknejo iz Male Azije.

Prodiranje turških čet se nadaljuje

ANGORA, 7. Neko uradno poročilo pravi: Naše čete so zasedle pogorje med Azizie in Lufte, ki ga je bil sovražnik utrdil. Pri Afium Karahisarju se boji nadaljuje. Severno od Eski Sehra so naše čete potisnile sovražnikovo desno krilo. Sovražnik je skušal napasti pri Doblum-Polarju, toda bil je odbit.

CARIGRAD, 7. Po vesteh iz Male Azije se turške čete zasedle Biledžik. Vseled strategične lege tega mesta je ta uspeh turških čet zelo važen za nadaljnje operacije. Biledžik se nahaja ob emi obeh cest, ki peljete iz Eski Sehra v Bruso.

Grki prodirajo pri Afium Karahisarju

ATENE, 8. Neko uradno poročilo od 5. t. m. pravi: Na fronti pri Dorileju (Eski Sehr) je mir. Na fronti pri Afium-Karahisarju se naše prodiranje nadalju-

je. Naše čete so potisnile Turke proti jugovzhodu.

LONDON, 8. »Timesu« poročajo iz Smirne, da se je turški napad na Afium-Karahisar ponesrečil. Grki so baje Turke prisilili, da so se morali umekniti. Turške čete se nahajajo okoli 50 km severovzhodno od imenovanega mesta.

Anglija

Pogajanja med Anglijo in Egiptom

LONDON, 8. »Times« poroča, da so bodo pogajanja med angleško vlado in Egiptom kmalu zopet začela. Ali Paša je imel včeraj sestanek z lordom Curzonom.

Amerika

Zedinjene države in dolg evropskih držav

PARIZ, 8. Listu »Information« poročajo iz New Yorka: Glavni tajnik v državni blagajni Mellon je izjavil, da bo zagovarjal zakon, ki prepoveduje, da bi Nemčija in Avstrija nadomeščali zaveznike v plačevanju njihovih dolgov pri Zedinjenih državah. Minister je izrazil mnenje, da postaja čim bolj verjetno, da se lo' o ti dolgovi plačali, ker je verjetno, da se bo gospodarski položaj Anglije, Francije in Italije zboljšal. On bo zopet zahteval, da se ti dolgovi imajo povrniti v dolarjih.

Juraj Biankini

Juraj Biankini, ustanovitelj in dolgoletni urednik zaderskega »Narodnega Lista«, ta sijajna pojava v zboru jugoslovenskih novinarjev; vredni vrstnik dra Mile Klačiča in Mija Pavlinovića in drugih vodij in borcev v gigantskih bojih v dobi narodnega preporeda Dalmacije; neustrašen boritelj za prava naroda in njegovo svobodo v raznih zastopstvih, posebno pa v dalmatinskem deželnem zboru in v državnem zboru na Dunaju; sijajen govornik z grmečo in neodklonljivo silo besede; zlatočist in jeklen značaj, ki ni poznal obzirov do nikogar, ko je gmel proti krivicam, ki so se godile našemu narodu pod bivšim režimom; veliki prepovednik narodnega edinstva, ki je najodločnejše odklanjal vsako plemensko razliko med Jugoslovenci ter propovedal — katoliški svečenik! — bratstvo med Hrvati in Srbi, kot edini zalog bodočnosti Jugoslovenov in jamstvo njihove rešitve iz jarma tujega gospodarstva; sedaj jugoslovenski minister izven službe: ta veliki Jugosloven: Juraj Biankini, slavi sedaj 50-letnico svojega prečestnega in prezasluznega javnega delovanja. Klanja se mu v globokem spoštovanju ves jugoslovenski svet — ter mu poklada najskrenejše čestitke in znak hvalečnosti. Kralji Jugoslavije ga je proslavil z visokim odlikovanjem: z redom sv. Save prve vrste. Izšla je tem povodom sijajno opremljena, bogato ilustrirana jubilejna izdaja zaderskega »Narodnega Lista« (na 116 straneh velikega formata) in proslavo njegovega ustanovitelja (leta 1862.) in dolgoletnega urednika. In prišlo je tudi nam veliko počestčenje: to jubilejno številko nam je doposlal jubilar sam z lastnoročnim sporočilom: »Gospodi kolegama »Edinosti« prigodom 50-godišnjice svog javnog rada (7/10 1971 — 7/10 1921) v znak novinarskog bratstva. Juraj Biankini, bivši urednik »Narodnog Lista«. Kakor dragocen zaklad hočemo čuvati to sporočilo, ki nas bo v veselih in žalostnih urah opozarjalo na zglede Jurija Biankinija, kako mora novinar služiti stvari svojega naroda. Nečestvilnim čestilcem se pridružujemo tudi mi iz polnega in kipečega srca. Slava, nevenljiva slava jubilarju Juriju Biankiniju!

Male vesti iz Jugoslavije

»Jugoslavija« v Srbiji. »Srpsko Kolo« piše: V Topoli ni nobenega Hrvata in Slovenca, niti »prečanskega Srbina«. Samo čisti Sumadinci. In vendar nosi ena največjih gostiln ime »Jugoslavija«. Tega je dosti po Srbiji. Srbijanci ne nazivljajo svojih podjetij s tem imenom za to, da bi premamili z njimi Hrvate in Slovence, ki jih ni v Sumadiji. Srbijanci delajo to iz čiste ljubezni do narodnega edinstva in naše skupne domovine. Lažnjivi časopisi gotovih strank na Hrvatskem in v Sloveniji varajo Hrvate in Slovence z trditvijo, da se v Srbiji sovražijo vse, kar spominja na jugoslovenstvo. V resnici se jugoslovensko ime nikjer tako ne spoštuje, kakor ravno v Srbiji.

Izgledi izvoza Slovenije. Izvozni predmeti Slovenije so v normalnih časih les, živina, sadje, krompir, fižol in krmila, posebno seno. Izvoz lesu je v popolnem zastoju že dlje časa. Trst je preobložen z lesom, v zapadnih državah ni kupovalcev. Ker v notranjosti gradbena obrt popolnoma počiva, najti kupovalcev za ta glavni izvozni predmet. Istotako neugodni so izgledi za izvoz živine. Vsled zapretja meje, prepovedi izvoza in vsled izvoznih carin je onemogočen izvoz živine. Ker se je vsled tega nabralo velike živine, in je radi suše nastalo veliko pomanjkanje na krmu, se živina ne bo mogla prehranjati in bodo kmetje prisiljeni prodajati živino z izgubo. Vsled suše se bosta morala letoš krompir in fižol uvažati. Suša je težko škodovala tudi letini

seno in sadja, tako, da ne more biti govor o izvozu.

Jugoslavija in zveza narodov. Belgradska »Tribuna« piše o novem porazu, ki so ga doživeli Jugoslovenci v Zenevi: Kakor nam je prinesla pariška mirovna konferenca le razočaranja, tako nismo mogli od konference v Zenevi pričakovati za nas nič dobrega. Naša vlada je zato zelo dobro ravnala, ko je poslala

ojačenja na albansko mejo, da si zasigura svoje pravice vsaj z oboroženo roko brez ozira na lepe obljube zaveznikov.

Zgradba za inšpektorat drž. železnice v Ljubljani. Železniško ministristvo bo zgradilo v Ljubljani palačo za inšpektorat drž. železnice v Ljubljani. Natečaj za zgradbo te palače je že razpisal. Poslopje mora biti dograjeno do 15. avgusta 1922.

Kalvarija Jugoslovenov Istre

Včeraj smo prejeli milanski »Avanti« od minole sobote, v katerem neki Martincich priobčuje pod gornjim naslovom razgovor, ki ga imel z nekim poslancom drjem U. Stangerjem v Opatiji. Podajamo te izjave Stangerjeve v polnem obsegu.

Našel sem mladega poslanca slovenske Istre, Uliksa Stangerja v njegovi skromni odvetniški pisarni, kjer me je prav vljudno sprejel, ko je izvedel namen mojega obiska. Izjavil je takoj, da prevzema tudi vso in popolno odgovornost za svoje izjave. Po kratkem uvodu je omenil v širokih potezah in v izborni italijanski nekaj dogodkov iz svoje minulosti in se zatem spustil v daljši pogovor, dotakniviši se vsega, kar zadevuje narodna vprašanja slovenskega ljudstva našega okrožja.

— Srečen bi bil, ako bi mogel izjaviti, da so Jugoslovenci v Istri zadovoljni s sedanjim političnim položajem. Ali, bridko so razočarani vsled politike vlade napram njim, ker lepim obljubam slede vedno dejstva, ki govore različen in jasen govor, tako da smo prepričani, da nam je vlada nasprotna in da se nahajamo izven zakona. In res izjavljajo v višjih krogih izrecno in neprikrito, da je v interesu Italije, da se Sloveni Istre politično oslabijo, ko so postali manjšina; v nižjih krogih pa dopolnjujejo vladni program z samovoljo in nasiljem in ga izvršujejo z vso vmeno.

— Kaj Vam je obljubila vlada? — Sforza in Giolitti sta nam ponovno govorila o »svobodi«, s katero se ponaša Italija in ki »služi drugim deželam lahko za zgled«, o »toli pravičnem in dobrohotnem postopanju da ne bomo obžalovali, da nismo več politično združeni s plemenski brati«. Govorila sta o obzirnosti do našega rodu, do avtonomije, do združenja in kulturnih ustanov, do jezika, običajev. Tudi so nam obljubili, da odprejo zopet vse ljudske in srednje šole in da ustanove še nove.

— In kaj je izvršila vlada? — Prav ničesar od vsega tega. Da, zaprla je celo še druge naše šole in gimnazije, odpravila naše učitelje, duhovne in uradniške slovenske narodnosti, je naglala divje fašiste na nas in dala po njih uničiti in sežgati najlepše knjižnice v Istri, čitalnice, privatna stanovanja, in niso priznali niti cerkvam.

Kar se tiče nas, moram Vam izjaviti, da so prvi čini vandalizma vzbudili v nas žalostno presenečenje, ker smo imeli jako krevnično mnenje o naobrazbi in duši italijanskega naroda. Ko je minulo prvo presenečenje, se je začela duša ljudstva upirati, ali znala je tudi zakrivati čustva jeze in gnusa.

Sedaj se nahaja duša ljudstva v razdraženju, ki je okrepila voljo do odpora, vzpodbuja k borbi za rešitev lastne dedščine in lastne narodne posebnosti in oživlja ljubav do lastne pravične stvari in utrja vero in končno zmago.

— Ali ne mislite, da se tako politika vlade obrne nji na škodo? — Z nasiljem ne uspe vladi nikdar, da bi oslabila našo narodno zavednost; nasprotno, nasilje jo bo le krepilo. Kar se nam prizadevuje hudega, to je na škodo državi sami, in sicer radi tega, ker silno razburja duhove in zmanjšuje tisto razpoloženje pri večini ljudi za miroljubno sožitje, a neti in goji sovraštvo med plemenoma. Tako naravno posledico vsakega tlačanja bi morali razumevati in ceniti vsi ter opuščati ono brezsmiselno in smešno obtožbo, naperjeno proti učiteljem in duhovnom, češ da le-ti tirajo protitalijansko propagando.

— Jeli res, da se smatrate za iredentiste, ko toli težavno prerašate to novo stanje stvari? — Ne. Resen in pozitiven narod smo, ki zna računati z realnostjo in spozna-

va jasno svoj položaj. Naše upanje, da se uveljavi pravica samoodločbe, nas je varalo in sedaj nam kaže računati z dejstvi, ki so kakor zgodovinska potreba, ki se ji je treba prilagoditi. Vsa naša stremjenja se morejo izraziti v dveh besedah: svoboda in pravica! Mi ne zahtevamo drugega, nego da se postopa z nami kakor z drugimi državljani: enake pravice, enake dolžnosti. Hočemo, da se spoštujejo naš jezik, naši običaji in šege in svobodni razvoj v prosveti in v gospodarstvu primerno naši narodni individualnosti. Z jugoslovenskim narodom nas spajajo vezi krvi, jezika in čustev, kulture in zgodovine. Z jugoslovensko vlado pa nimamo nikakršnega razmerja, niti ga ne iščemo, ker se hočemo boriti sami z lastnimi svojimi silami v prilog svojih stremljenj do svobode.

— Kak je vaš delovni program v parlamentu? Ali ostanete vedno nasprotni vladi? — Naš program je objavljen v izjavah, podanih na početku zasedanja. Zadržan je le v splošnih in načelnih potezah. V narodnem obziru izvira iz našega posebnega stališča v državi, a v gospodarsko-socialnem obziru se naslanja na pretežno večino kmetijske in delavskega življa. Naše delo: pospeševanje in varstvo prosvetnih in gospodarskih koristi; sodelovanje, četudi le skromno, za doseganje idealov človečanstva, socialne pravičnosti in napredka.

Preveč se tudi zavedamo neenakosti moči, da bi svojevlečno vztrajali na brezplodnem stališču pasivnega odpora. Dozdeva se nam celo možno, da bi aktivno sodelovali na parlamentarnem delu in bi s treznim, nepristranskim kriterijem proučili vsak problem, pripravljeno, podpirati vsako dobro inicijativo, naj če prihaja od katerekoli strani, torej tudi od strani vlad, ki imajo sprejemljiv program. Nadejamo se celo, da bomo prej ali slej imeli povoda, glasovati zaupanje vladi, ko se le-ta sestavi iz strank, ki nam stojijo bližje, in zlasti, ko se bo »Osrednji Urad za nove pokrajine« upravljal z objektivnostjo in narodno nepristranostjo, ne pa strankarskim duhom in z avstrijsko in predvojno duševnostjo.

— Prepričan sem, da nas bodo zastopniki italijanskega ljudstva v parlamentu poslušali in da nas kake skupine vzamejo v obrambo, kar bo le obramba prava in pravice naše do življenja. — Naše ljudstvo — je izjavil dr. Stanger, — je proletarski narod, vzgojen za red, za delo, za spoštovanje zakonov, in občuduje vse, kar je dobrega in lepega pri drugih. Ali, tudi ljubav do lastnega jezika in do vsega, kar ustvarja in dviga narodno zavest, je v nas posebno silna. Nikdar, ob nobeni priliki, ne zavijemo roba svoje zastave. Vihra fašizma premine in poprimemo se na novo svojem delu za pridobivanje somišljenikov z okrepljenjem svojih zavodov in z vzgojo našega ljudstva v materinem jeziku. Daleč od nas pa je misel, da bi prezirali druge jezike; ali, zahtevali bomo odločno da se spoštuje naš jezik, ki ima slavne tradicije in neizbrisno zgodovino.

Domače vesti

Naši komunisti in narodno vprašanje. Glasilo tukajšnjih komunistov »Il Lavoratore« priobčuje v včerajšnji številki članek »Trst in ... Irška«, v katerem polemizira z italijanskim nacionalističnim časopisjem, ki očita komunistom, da hočejo pokrajino spremeniti v nekako italijansko Irsko. »Il Lavoratore« nastopa najodločneje proti takim sumničjem. Ne razumemo prav, zakaj se komunisti tako boje primerjanja z Irsko, katero radi nje dolge vztrajne in neustrašne borbe za svobodo in neodvisnost občuduje ves svet razen seveda gospodov Angle-

žev, kateri bi hoteli še nadalje politično, kulturno in — gopodarski tlačiti irski narod.

Važni so za nas nazori o narodnostnem vprašanju, ki so zapopadeni v sledečem odstavku omenjenega članka:

«Pojavljajo se zopet obtožbe (v lastnem časopisju. Op. ur.) o stikih s slovenskimi in nemškimi nacionalisti. Nič ni bolj smejnega, nego to. Na podlagi naših osnovnih teorij smo, mi komunisti, načelno nasprotni vsakemu drobljenju držav, nasprotni balkanizaciji Evrope. To je neobhodno potrebno za razvoj gospodarstva, kulture in dosledno tudi za ustvarjanje razmer, potrebnih za dosego komunizma. Kakšen interes moremo mi imeti na tem, da Julijsko Benečijo odcepimo od Italije, da jo pridružimo Jugoslaviji? Jeli ta poslednja morda komunistična država? In kakšen interes moremo imeti, da bi Trst spremenili v svobodno mesto?»

Ruski boljševiki niso imeli takih s komunističnega stališča zastarelih, pesnejskih predsodkov, ki jih »Lavoratore« imenuje »osnovna načela komunizma«, marveč so kakor osnovno načelo svoje narodne politike postavili geslo »samoodločba narodov«, katero geslo so tudi dosledno uveljavljali in ustanovili celo vrsto popolnoma avtonomnih narodnih držav. Vsled take smotrene politike so si pridobili simpatije vseh nekdanjih potlačeni narodov, ki so jim bili za to hvaležni in so z vsemi svojimi močmi podpirali ruske boljševike.

Sicer pa radi izjavljamo, da nimamo z »Lavoratorjem« nikakih stikov, ako naj smo mi tisti nacionalisti, o katerih govori. Na njegov članek smo se ozrli le radi tega, ker je v odkritem protislovju z izvajanjem iste lista v prvi številki po končani splošni stavki, kjer je bilo omenjeno, da je bil Trst v resnici svoboden le tisti kratek čas, ko je tu plapolala rdeča zastava in sicer v kratkem presledku od razsula Avstrije do prihoda italijanskih okupacijskih čet.

Reško vprašanje. Novoizvoljeni predsednik reške države, Zanella, je imel o priliki svoje izvolitve govor, v katerem je povdarjal neodvisnost Reke in zatrjeval, da hoče Reka živeti v prijateljskih odnosjih z obema sosednjima velikima državama, Italijo in Jugoslavijo, kar je nekaj tako naravnega, da si kaj drugega sploh ni mogoče misliti o vrhovnem predstavitelju države. Predvsem je to razumljivo za vlado, katero veže z Italijo narodni čut, z Jugoslavijo pa njeni gospodarski interesi, ki so za Reko, vsled njenega zemljepisnega položaja, življenjske važnosti. Brez prijateljskih odnosjev z Jugoslavijo bi bila Reka obsojena na gospodarsko smrt, ker prebivalci Sicilije ali Toskane se vendar za svojo trgovino, pri najboljši volji in pri najtopejših simpatijah za reške Italijane, ne morejo posluževati reške luke.

In vendar se je našel reški list, ki z govorom predsednika Zanella ni zadovoljen. Po mnenju tega lista bi moral Zanella govoriti le o prijateljskih odnosjih z Italijo, ki stoji mnogo višje nego Jugoslavija. Nam se zdi, da je Zanella popolnoma zadostil narodnemu čutu reških Italijanov s tem, da je povdarjal »italijanski značaj mesta«. Ako se stvar premisli do dna, more obstoj reškega italijanskega jamčiti le neodvisnost Reke, ker, ako bi se Reka priklopila k Italiji, bi gospodarski propala in ž njo bi propalo tudi italijanstvo. Italijani vendar ne živijo na Reki za to, da bi se tam kopali v morju, marveč da bi delali in zaslužili, to pa je mogoče le tedaj, ako gre čez Reko jugoslovenska trgovina. Mi ne razumemo zakaj bi Reka ne mogla ostati toliko italijanska, kakor je bila pod Ogrsko, sedaj, ko je neodvisna država. Saj je vendar tudi republika San Marino v Italiji italijanska, kljub temu da je neodvisna država. Zakaj ne začne dotični list delati propagando za to, da bi se tudi San Marino združil z Italijo? Morda se pa kdo boji trgovske konkurence neodvisne reške države? San Marino seveda ni pomorska luka, vsled česar nima ničje interesa trošiti denar za aneksijsko-mistično propagando v San Marino.

Podpirajte naše zadruge!

Nekaj iz zgodovine idrijskega rudnika

Janez Gnejzda
Rojen je bil v Idriji 11. maja 1838. Duhoven je postal 28. julija 1861. Bil je že kot akolit nastavljen za prefekta v Alojzijevišču, katero službo je obdržal celih 20 let, še kot namestni gimnazijski katehet. Veroučitelj je bil tudi deset let na nemških šolah, supral tudi latinščino na gimnaziji, prevzel je bolj imenitnih družin učiteljsko mesto, ko je dijak privatno zdelaol srednje nazrede pod njegovim vodstvom. Katehet bil na ljudskih šolah do leta 1887. Tedaj je postal profesor na ljubljanski realki. Leta 1903, je stopil radi bolehnosti v stalen pokoj, kateheta pa ni dolgo užival. Neizprosna smrt ga je pobrala 10. septembra 1904.
Bil je vsestranski delavec. 30 let je bil iskren voditelj katoliškega društva rokodelskih pomočnikov, kateremu je z mnogimi žrtvami zgradil lastni dom. Kot predsednik Cecilijskega društva je 27 let urejal muzikalni list »Cerkveni Glasbenik«. Takoga lista ni imel noben narod v Avstriji, poskušali so sicer v Gradcu z enakim listom »Choral«, pa je kmalu prenehal. Poljaki so nekaj časa izdajali enak glasbeni list, a tudi ta je imel kratko življenje. »Battlog« je poskusil s Kirchenchora, pa je v kratkem preminul. Naš Gnejzda pa je začel pri najmanjšem narodu, med Slovenci, izdajati glasbeni list, ki ga je ustanovil in vzdržal celih 27 let. Sedaj izhaja »Cerkveni Glasbenik« že 44. leto. Da so Slovenci tako v glasbi napredovali, da se priprosto ljudstvo tako zanima za umetno glasbo, k temu je ravno naš rojak Gnejzda veliko pripomogel. Pred 44. leti pri nas izdajati znanstven muzikalni list s prilogami, se je zdelo takrat brezplodno podjetje, ki bo kmalu prenehalo; a čebelična pridnost Gnejzdova in njegova muzikalna izobrazba in železna vztrajnost so vse težke premagale. V ogrski šoli je ves čas brezplačno poučeval liturgijo in zgodovino cerkvene glasbe. Da imamo mali Slovenci toliko teoretično in praktično izurjenih organistov, med njimi toliko plodovitih skladateljev, je njegova zaslug.

Taki so Poslanca dra. Podgornika so napadli in krvavo pretepli na javni ulici. To je dogodek, ki ga mora obsojati vsak človek, če ima le nekoliko blagega čustva v srcu. Tudi, če ne bi bil Podgornik izvoljen zastopnik naroda, ki je povsod — kakor smo naglašali včeraj — nedotakljiv, bi se moral, ne zgazati. Človek, ki gre mirno svojo pot, ne da bi koga žalil in izzival, bi moral biti varen svojega življenja in zdravja, če res živimo v kulturni in redni državi. To zahteva že čast države in njenega prebivalstva. Zato bi moral vsakdo, če mu je res kaj na tej časti, izreči najhujšo sodbo in obsodbo o takih dogodkih. V prvi vrsti je to dolžnost časopisja, ki je ali bi moralo biti varen vzgojevalec ljudstva. Tu pa moramo zabeležiti sramotno dejstvo, da tržaško časopisje nima niti besedice obsodbe in je napad na dra. Podgornika zabeležilo le suho in krato, kakor da je kje kak pes crkljal. To je tisto časopisje, ki polni sicer cele predale, če se je kak pijanec v jamo zvrnil in obdaja vsako umazano ljubavno afero z gloriozno mamljivo romantizma. Seveda: saj je Podgornik le — Slovenec! Tako postopanje naravno vabi nasilnike: dajte še! V luči napada na Podgornika se odraža vsa neiskrenost tistih krokodilskih solz, ko govore o nujni potrebi, da se povrnejo v deželo: mir, red, zakonitost in varnost osebe in imetja! Taki so!

Jugoslovenski mladini. Nikdar in nikoli še tako, kakor sedaj, potrebujemo močno mladinsko organizacijo, ki ji bo naloga, da strogo pazi na to, da bo naša govorica čista, brez tujk, kakor smo jo podedovali po svojih pradedih, in da jo ohranimo čisto tudi za bodočnost. Naša naloga mora biti, da bomo pravi kulturni delavci. Noben napor nam ne sme biti pretežek. »Slovenec sem!« — to bode naše geslo! V Trstu smo že ustanovili krožek »Odvada«, ki pridno deluje in ima že precej dovršenega dela za seboj. Sedaj bi hoteli, da se taki krožki ustanove v vsakem našem kraju Julijske Pokrajine. Mladina naj se zbere v krožek, si določi začasno vodstvo, ki naj nam sporoči o ustanovitvi, na kar dopošljemo podrobna navodila za definitivno ustanovo in smernice delovanja.

Mladina! Ti si poklicana, da se vzdramiš v tej hudi uri, da braniš in ohraniš svoj materin jezik, da se zavedaš svojega rojstva in da stopiš na branik domovine z uma svitlim mečem! Le tako pripomoreš, da bo naš narod na svoji zemlji svoj gospod.

Vodstvo šentjakobskega krožka »Odvada«. Otroško zabavišče pravoslavne cerkve občne se odpre v ponedeljek. Otroci ostanajo v zabavišču od 9. ure predpolodne do 4. popoldne ter dobivajo med tem dvakrat jedi. Druga pojedina se bodo dobivala povodom vpisa. Vpisovanje se vrši v ulici Genova 12, od 10. ure do poludne.

Dramatični odsek »Ljudskega odra« Kontoveli-Prosek naznanja, da se v sobotni številki »Edinosti« napovedana ponovitev Nove in nove »Velee« ne bo mogla vsršiti danes 9. t. m., ker je prireditev oblastvo prepovedalo.

Pogreša se 39-letni mizarški pomočnik Anton Hostnik, rojen v Igleniku pri Novem mestu. Od dne 29. septembra ga ni bilo več domov v ulico Antonio Stoppani št. 5, II. nadst. kjer je imel sobo stalno v najem. Morda se mu je pripetila kaka nezgoda med štrajkovim gibanjem te dni. Kdor ve kaj o njem, je uljudno naprosen, da javi na gorenji naslov, ker njegovi domači so v velikih skrbeh.

Mladinsko društvo »Prosveta« ima svoj drugi javni nastop v dvorani DKD pri Sv. Jakubu danes 9. t. m. točno ob 17. Vzpored: Drag. Kette »Zelje idealistov« deklaracija; Dr. J. E. Krek »Tri sestere«, igra v 3 dejanjih ter burka-enedojanka »Kdo je blazen«. Ker je vzpored zanimiv, vabi k obilni udeležbi odbor.

Danes od 11—12 se sprejemajo naročila za knjige »Goriške Matice«. (S. Francesco d'Assisi 20, I.). Cena vsem trem knjigam 5.— L. (Glej pod »Književnost in umetnost!«)

Iz tržaškega življenja

O roparskem napadu v ulici dell'Istria. Za časa splošne stavke, 1. t. m. — tedaj ni izhajal noben list zato nismo mogli o tem poročati čitateljem — je bil napaden v temni noči v ulici dell'Istria, in sicer tik pred mestnim sežigališčem (Crematorio), 20 letni Rihard Florja, stanujoč pri Sv. Ivanu št. 555. Florja je namreč ob pozni uri zapustil z dvema prijateljema neko žganjarno v ulici dell'Istria. Med potjo — tik pred sežigališčem — so obkolili mirno trojico štirje tolovaji, od katerih je eden potegnil, ne da bi imel povod za to, iz žepa samokres in z njim ustrelil Florjo v vrat. Tolovaji so se nato razgubili v temno noč, dočim sta prijatelja telefonirala rešilni postaji. Kmalu je bil zdravnik na licu mesta, dal ranjencu prvo pomoč in ga odpeljal v mestno bolnišnico, kjer je pred včerajšnjim na nevarni rani umrl. Policia je zasledovala nevarno četvorko. Po dolgem iskanju je vendarle istaknila pred včerajšnjim tri sumljive osebnosti, ki so osumljene, da so izvršile umor. Imenujejo se: Zelesnik, Seler in Josip Furlan. Pozneje je bil Zelesnik izpuščen, dočim sta bila druga dva obdržana radi sumljivega vedenja.

Samomor na pokopališču. Včeraj popoldne so pripeljali z avtomobilom rešilne postaje v mrtvašnico mestne bolnišnice 60 letno M. S., stanujočo v ulici Moise Luzzatto št. 15, ki se je bila zastupila na pokopališču s karbolno

kislino. Pri samomorilki se je našel listič, v katerem je bilo rečeno, naj se naznani njena smrt advokatu Amrosu v ulici Moise Luzzatto št. 5 in naj se njeno polno ime ne objavi v časopisju. Niso znani vzroki, ki so dovedli žensko do tega koraka.

Aretirani sleparski trgovec. Včeraj so aretirali policijski agenti 32 letnega trgovca Alreda Peztrineta, ker ima na vesti več vrst sleparij. V teku par mesecev je osleparil več trgovcev za skupno svoto 150.000 lir.

Požar v podstrešju. — 30.000 lir škode. Včeraj jutraj ob pol petih je nekdo telefoniral iz orožniške postaje na Kolonji glavni postaji ognjegecev, da gori v podstrešju hiše št. 25 v ulici Fabio Severo. Na lice mesta so prišli ognjegeci, toda bilo je že prepozno: ogenj, ki je bil izbruhnil pred snočnim v podstrešju, a ga ni nihče opazil, je ožgal močne lesene tramove, vsled česar se je podrla kakih 60 m² strehe. Po štiriurnem delu se je poročilo ognjegecem uštedeni delu. Lastnik hiše, Karl Mazzoli trpi 30.000 lir škode, ki pa je krita z zavarovalnico.

Poskušeni samomor? Krčmarja Marka Stipančiča, ki je zabredel v zadnjem času v kritični finančni položaj iz katerega se ni mogel rešiti, so našli včeraj jutraj domači v kuhinji, prenapolnjeni z plinom, napol mrtvega. Krčmar je bil odpeljan v bolnišnico. Ni se moglo dognati, ali gre za poskusen samomor ali za nesrečo.

Vesti z Goriškega

Skrbina. Včeraj 7. t. m. točno ob 2 popoldne so pripeljali do Skrbinskega pilja truplo Roze Coljeve, ki je morala 5. t. m. v Trstu dati svoje življenje vsled tuje strasti in nesreče. Na pilju so čakali na prihod krste skrbinski fantje in dekleta z venc in cveticami. Tam so fantje vzeli trugo z voza ter jo nesli skozi vas najprej v cerkev, potem na pokopališče. Ob odprtem grobu se je g. župnik v svojem in v imenu občanov poslovil od dekleta, ki je bilo med vsemi ljudmi, kamorkoli je prišla, priljubljena. Župnikove besede so orosile marsikatero oko med navzočimi, ki so se vsi s težkim srcem poslovlili od gomile. Se enkrat izrekamo vsem sorodnikom drage pokojnice iskreno sožalje. Ti pa, drago dekle, ki Te je Bog poklical k sebi preden so okusila trpkost življenja, počivaj v miru!

Divjača. Semnji, ki se vrše v Divači dne 26. vsakega meseca, postajajo živahnije. Septembra je bilo prignanih 476 konj, 893 goved in 364 prešičev. Kupci iz Istre, Trsta s Krasa, iz Vipave, Furlanije in od drugod so skoraj vse pokupili in zadovoljni zapuščali semenj.

Rop v Štaku. Neznansko mnogo je tatov in drugih sumljivih ljudi po naših krajih. Na nedejo so taki umovčivi poizkusili srečo kar na štirih krajih. Najbolje se jim je posrečilo pri županju v Ravnah. Ko je odšel župnik k maši so prišli trije lepo občejeni umovčivi k županju in ji dejali, da so od komisarijata in da morajo preiskati stanovanje. Županja je koj spoznala tičke in hotela klicati na pomoč, toda prestrižli so ji pot, zgrabili jo za grlo in vihteli nad njo štitel, tudi so merili nanjo z revolverjem, tretji pa je med tem opravil svoje preiskavanje in odnesel so čez 13.000 lir. — Res lepe razmere. O kolikih služajih pa ljudje niti ne poročajo.

Otvoritev Deželne hranilnice. Kr. komisariat za avtonomne posle goriške dežele nam je poslal nastopno obvestilo v italijanskem jeziku. Slovenski prevod se glasi: »Z 10. t. m. bo pričela pšlovati Deželna hranilnica. Ze pred 11 leti se je sklenilo ustanoviti tak zavod, toda iz raznih vzrokov, ki jih je preveč da bi jih tu naštevati, se je mogoče načrt udeležiti šele danes.

Z odlokom generalnega civilnega komisariata od 8. avgusta 1919, št. 202708/B, ki je bil izdan za časa premirja, se je uprava dežele pooblastila, da ustanovi Deželno hranilnico pod imenom »Goriška deželna hranilnica in posojilnica«, in sicer na podlagi pravil, ki jih je dobil deželni zbor v seji od 9. februarja 1910.

Hranilnica in posojilnica (Deželna hranilnica), ki je na tem, da začne posloovati, bo imela svoj sedež v hiši št. 19 na tekalšču V. E. III. Upravljal jo bošta kuratorji in direkcija Hipočotnega zavoda, ostala pa bo samostojen zavod, ker se bo upravljala posebej.

Po § 3 pravil prevzema goriška dežela javstva za upravitelne vloge s tem, da odgovarja posestnikom hranilnih knjižic za to, da se bodo vloge pravilno rabile ter se bodo kapital in njegove obresti vračale. Obresti za hranilne vloge je na predlog kuratorja določil deželni odbor na mero 4%.

Smatramo za umestno izveči iz pravil glavne določbe, ki se tičejo hranilnih vlog: 1.) Dovoljena je vsaka vloga, toda ne manjša od 2000 lir (§ 10). Glede zneskov, ki preokorajo 20.000 lir, odločuje direkcija, ali se vplačilo sprejme ali ne. 2.) Obresti začnejo teči s prvim delavnikom po dnevu vplačila in nehalo z dnem pred dnem dviga (§ 12). 3.) Obresti se računajo samo na zneske celih lir in kapitalizacija se vrši vsako leto koncem junija in decembra (§ 12). 4.) Do 1000 lir se lahko dvigne vsaka vloga brez odpovedi, toda ako se dvigujejo vloge z isto knjižico večkrat, se to lahko zgodi samo v intervalih od 8 dni. Dvig vlog v znesku 1000 do 5000 lir je treba napovedati 3 dni prej, dvig vlog v znesku 5000 do 10.000 lir 8 dni prej, dvig vlog čez 10.000

menitosti, vsele in smešne dogodke, katere je doživel. Po mestu so še šli dijaki paroma, a zunaj msta je prefekta obklopila gruča učencev, ki je pazljivo sledila zanimivemu predavanju.

Bil je splošno priljubljen in spoštovan mož, poznan širom sveta. Leta 1892. je prejel zlat križec s krono v znak zaslug, ki si jih je na raznih poljih stekel.

Anton Kavčič — škof.

Kot priprostega rudarja Antona Kavčiča in Marije sin je pozdravil Anton Kavčič naš svet 8. decembra 1743. Bil je spčetka jezuit, ko so se pa ti razšli, je postal kanonik na Dunaju, kjer je ostal 12 let. Bil je že 63 let star, ko je postal leta 1807. škof v Ljubljani. Prebil je hudo dobo, ko so 4 leta gospodarili Francozi po naših krajih. Cesarski namestnik si je kar njegovo palačo izbral za svoje stanovanje. Škof se je umaknil v semenišče, in od tam vladal svojo škofijo previdno in modro. Izdal je ljubljanski »ritual«, kar je stalo obilo premišljevanja in truda, da, osobito v tako razburkanih časih. Umrl je v semenišču za kapjo dne 17. marca 1814. Bil je velik dobrotnik poznejšega škofa Wolfa, kakor ga ta sam

PODLISTEK

René Thévenin.

Železni malik

Po dolgem izpraševanju so Pedra Ibanca stremi po zakladu in so odkrenili potrebno, dočim so se skoro več brigali za druga dva vjetnika, glede katerih niso mogli priti na jasno, v kak namen da sta prišla v mesto Solnca. Mavricij Tarnier je govoril resnico, ko je govoril o znanstvenih razkritjih, dočim gospodar iz previdnosti ni govoril o hčeri. Naj bo kakor hoče, usoda treh Evropejcev je bila sedaj odločena, če ne radi drugega, da se kaznuje izvršeno bogoskrustvo. Mučenje bo morda različno v obliki, ali vspeh bo isti. Dan obsodbe se je menda bližal: morda gre le še za nekoliko ur, kajti Mavricij Tarnier, pogluben v dolge sanje, prepaden, še vedno stoječ pri oknu, je videl v blede luči zore, na velikem prostoru pod neboj, kako se počasi zbira ljudstvo kakor dne praznika Solnca. Videlo se je, da ljudje ne gredo na kako praznično ceremonijo. Pred očmi resnih pri pravice bogov se je imelo izvršiti nekaj hudega in strašnega, kajti vsi so hodili in se zbirali molče. Mavricij Tarnier je poklical tovariša in mu je rekel: — Mislim, da je prišel trenotek, da zbereva misli na oni drugi svet. Ne poznam načina takih smrtnih prireditev, ali, občinstva, ki se

zbira na trgu... ot primerjal tistemu, ki se gromadi na trgu naših mest, ko je napovedano, da se ima izvršiti kaka smrtna obsoda. — Res je, prijatelj moj, to ljudstvo ne kaže tiste neplemenite radosti sodrge, ki se zbira pred giljotino. To treba pripoznati. To ljudstvo hoče le videti naše vedenje v trenutku mučenja. In to mi daje moči v hipu, ko mi bo umreti. — Nadejam se, da bom živel do solnčnega izhoda — je pridodal Mavricij Tarnier. — Božje zvezde se gotovo udeležijo impozantne manifestacije. Tako bova imela še časa za razmišljanje na svoje osebne stvari. — Ali vam je znano, kako je mučenje, v katero so nas izvolili obsoditi? — Kako hočete, da bi vedel? Privkrat sem deležen takega prizora. — Privkrat in zadnjokrat. Ali ne bi bilo boljše, ako bi naju vsaj obvestili? — Čemu? Glejte! Vrata templja se odpirajo. Prihajajo svečeniki! — Kak hrup! Prizor bo veličasten. Škoda, da ga ne bova mogla uživati do zadnjega! — Oh! Pogledite! — Kaj? — Nesrečnežal! — Koga mislite? — Ni še prišla vrata na naju! Ura najinega mučenja še ni prišla. Pogledite, kdo je današnji obsojenec. Opremljen je kot štev oprave. Odet je v zlato, vkljejen v zlato, kronan z zlatom!

15 dneprej. Hranilnica pa lahko po svojem spoznanju vrata vsak znesek in se ji pri tem ni treba držati rokov odpovedi.

Deželne podpore visokošolcem. Komisariat za samoupravne posele goriske dežele naznanja: Deželna uprava je sklenila podeliti, v kolikor ji sredstva dopuščajo, deželne podpore ubogim dijakom, ki posejajo višje šole in so pristojni v kateri občini te dežele.

Prošnjam se morajo priložiti sledeče listine: 1.) Potrdilo glede pristojnosti v katerokoli občini goriske dežele (domovnica); 2.) Izpovede napravljeneh izpitov v šolskem letu 1920-21; 3.) Od župana pristojne občine izdano potrdilo o slabem gospodarskem stanju družine.

Dijaki, ki so že vložili prošnje brez gori zahtevanih listin, ali brez natančnih navedb glede dovršenih študij, jih lahko popolnijo tekom gorinavedne dobe, določene za predložitev prošnji.

Vesti iz Istre

Zahvala. Odbor pevskega-bralnega društva »Slavec« v Ricmanju si šteje v prijeto dolžnost, da izreče prirčno zahvalo vsem, ki so pripomogli do sijajnega uspeha prireditve dne 25. septembra v moralnem in materialnem oziru.

V prvi vrsti velja zahvala našemu prvoborniku, druju Wilfanu za slavnostni govor! Dalje se zahvaljujemo vsem bratskim društvom, ki so sodelovali: »Slavi« iz Sv. Magdalene, »Slovenca« iz Boršta; »Zastavi« iz Lonjerja, Barkovljanskemu oktetu, dramatičnemu krožku iz Trebiča, godbam iz Sv. Barbare, Boršta in Kolonkova, deklamatorju »Prosvete« iz Sv. M. Magd. ter vsem onim ki so preplačali vstopnino.

Bodi na tem mestu izrečena najtoplejša zahvala gg. Edvardu Milostniku in Andreju Žuljanu za darovani les. Dala sta društvu ono, kar je važen predpogoj društvenemu delovanju — oder. Prosimo ju, da nam ostaneta še nadalje naklonjena ter nam v slučaju potrebe prisločita na pomoč.

Zahvaljujemo se cenjenemu občinstvu, ki se je v tako častnem številu odzvalo našemu vabilu ter prihitelo oddati svoj dar — domu na altar.

Vseh dohodkov je bilo: 2320 L.; stroškov 822'70 L.; čistega dobička je bilo 1497'30 L.; polovico dobri odbor za Istrske žrtve t. j. 748'65 L. Da bo število okroglo, je dodal tej svoti odbor društva »Slavec« še 51'35 L., kar znaša ravno 800 L. Z drugo polovico čistega dobička si društvo nabavi potrebno knjižnico.

Udanostna izjava dekanskih občinarjev. Iz poročil skoraj vseh italijanskih časopisov smo doznali, da se je povodom rojstnega dne prestolonaslednika podala slavnostna deputacija iz občine Dekanov, sestojajoča iz zastopnikov vseh stanov, k civilnemu komisarju v Koper, da mu izrazi v imenu vsega prebivalstva čustvo zvestobe in večne vdanosti italijanski državi in savojški hiši, posebej pa še osebi prestolonaslednika. To vdanostno izjavo je sklenil podati enoglasno občinski zastop v nalašč zato sklicani seji.

Nimamo nič proti takim in podobnim izjavam. Take čine si štejejo v dolžnost, kakaj še vedno velja rek: »Daj Bogu, kar je božjeja in cesarju, kar je cesarjevega!« In ako bi od takih činov zavisela blaginja države, ki obstaja po našem mnenju v blaginji vseh njenih podanikov, bi prav gotovo nikdar ne zamudili nobene prilike za lojalno izrazitev svojih lojalnih čustev. Tudi tedaj bi bili za to, ako bi taki koraki vsaj pripomogli k ozdravljenju razmer. Toda razmere so pri nas, žal, take, da na bolje niti misliti ne moremo ukjub vsem takim lojalnim izjavam in protizjavam, ki se rodijo iz njih; zato nas puščajo take in podobne izjave hladne, oziroma nam vzbujajo kvečjemu le grenke in bolestne občutke. Kako lep nauk o tem nam daje poizj pri Sv. Ivanu! Zadnja prireditelj v dvorani »Nar. doma« je bila Dantjeva akademija. In mislimo, da nam ne more nihče (tudi najbolj fanatični sovražnik ne) očitati v tem našem činu le sled kake provokacije. In vendar je dvorana zgorela, se prej, ko je iz nje izpuhtelo ono veličastno razpoloženje, ki je prešinjalo vse posetnike prireditve. Nočemo konstruirati kake umetne zveze med prvim in drugim činom; ali vendar nas je po poizju objelo vsi tako grenko čustvo, da nam je postal spomin grenek tudi na Dantjevo prireditelj.

Pa vrnilo se k udanostni izjavi dekanskih občinarjev! V tej izjavi je namreč marsikaj, kar zahteva pojasnila, da se ne bo zdela izjava čudna vsem onim, ki niso bili pričujoči pri tem slavnostnem aktu.

Aranžiral in izvedel je poklonitev izredni občinski gerent Benigni, ki je v Dekanah komaj dva meseca. On je tudi govoril slavnostni govor, govor, ki velja, da si ga ogledamo po bližje. V njem pravi med drugim, da goji že nad 40 let prijateljske odnose do slov. prebivalstva na deželi, kar bi znalo biti po njegovem pojmovanju tudi res. To povdarja radi tega, da vidhne svoji izjavi neko odlično kompetenco.

V svojem govoru omenja tudi, da so bile imenuje, ko je za njega v Idriji ustanovil zadušnico. Za to naj za njim na vrsto pride

Anton Alojzij Wolf — škof,

rojen v Idriji 14. junija 1782. Oče mu je bil Kašpar, rudniški uradnik, mati Kristina r. Kahl. Duhoven je postal 15. 12. 1804. na podlagi dispense 18 mesecev nezadotnosti. Nastopil je službo kot stolni vikar in nemški pridigar. Ker je bil slabotnega zdravja, je šel že drugo leto, 1. 1805. v svoj rojstni kraj za beneficijata, pozneje je za kratko dobo postal tudi kapelan v Idriji. Ko je ozdravil, je bil imenovan za škofovega kapelana in katechetom rokodelskim in trgovskim vajencem v Ljubljani. Leta 1807. je napravil konkurzni izpit z odliko in bil je naslednje leto imenovan knezoškofijskim kancelarjem. L. 1814. je postal kapiteljski vikar po smrti škofa Kavčiča, kmalo na to kanonik in višji nadzornik ljubljanskih sol. Leta 1816. ga poklicujejo v Trst k primorskemu deželnemu glavarstvu za pravega duhovnega svetnika in šolskega poročevalca. 27. februarja 1824. pa je zasled ljubljansko stolico, katero je krepko in modro vladal celib 34 let. Ko so

povod tej udanostni poklonitvi razne okoliščine in razna dejanja, vsled katerih je bila dekanska občina črno zapisana pri oblastih in italijanskem ljudstvu, in ravno ta izjava naj bi zbrisala slabe utise omenjenih okoliščin in dejanj. V odgovor na to trditve moramo ugotoviti, da ni nobenemu prebivalcu dekanske občine poznan noben tak inkriminiran akt od strani prebivalstva, ker se enostavno nikdar ni dogodil, izvzemši, ako misli g. Benigni pod temi okoliščinami in dejanji one prošute čine iz volilne dobe in sicer: večkratne »obiske«, požig dveh hiš, teror z bombami in drugim orožjem na dan volitev, zapostavljanja volilcev, trganje glasovnic itd. Ta dejanja so se v resnici dogodila v Dekanah, toda ne vemo ali je g. Benigni mislil na to, kajti potem bi se moral ta odstavek izjave glasiti malo drugače, da bi ga lahko razumeli.

V tej izjavi je tudi beseda o »brezvestnih agitatorjih«, ki se vrinjajo med pošteno ljudstvo, z namenom, da ga hujkajo proti državi. Za te elemente zahteva g. gerent stroge kazni. Pozivljamo g. gerenta, da pride z imeni na dan, ker tako skrivnostno natočevanje prav gotovo ne služi zblizevanju med obema narodoma, kateri cilj si je g. gerent — kakor pravi — postavil že pred 40timi leti za svojo življensko nalogo.

Tudi mi smo mnenja, da taki škodljivi ljudje zaslužijo kazni; toda, prej jih je treba identificirati ter jim tudi dokazati zločin. Saj so oblastva pač zato tu in g. gerent je govornik oblastvom. Ako pa je mislil pri tem kakere druge »izvrševalne« organe, na katere je naslovil ono pavšalno obtožbo, potem bomo v slučaju kake represalije od te strani vsaj vedeli, kdo je bil nje duševni oče.

Taka je bila torej izjava v svoji pravi luči in kot tako jo tudi sprejemamo: izjavo in odgovor nanjo.

Ponavljamo pa, kar smo rekli že v začetku. Nismo nasprotni takim slavnostnim izjavam, še več, celo podpirali bi jih, ako bi res služile dobremu namenu. Zavedamo se resno vseh svojih dolžnosti, toda zavedamo se obenem tudi svojih pravic! In za nas so ene in druge celota, ki se ne more v nobenem slučaju deliti. Zato pa tudi nimamo prave vere v uspeh takih umetno insceniranih udanostnih izjav in je tudi ne moremo imeti. Tako je tudi ta udanostna izjava vsled nenormalnih razmer, iz katerih je izšla, zgrešila svoj pravi namen ter prinese kvečjemu poedinciu kakšno odlikovanje, razmer pa ne izpremeni!

Iz Mačkovelj. Pri nas so nastale čudne, ne vesele razmere, ki jih moramo enkrat spraviti v javnost. Izvestni ljudje postajajo preveč popteljivi. Ni prave odločnosti za brambo naših pravic in slovenskega značaja kraja. Kakor drugod, dovoljujejo oblastva tudi pri nas javne prireditve le pod italijansko zastavo. Mesto pa da bi se rajši odrekli prireditelj pod takim pogojem — dokler se namreč ne pripozna tudi naš narodni znak —, se udajo in dovoljujejo stariši svojim sinovom in hčeram, da plešejo in popolnoma pozabljajo na svoje narodno dostojanstvo. To ni prav! Vemo, da smo državljani Italije, ali pri tem ne smemo pozabiti, da smo tudi Slovenci in da hočemo tudi ostati Slovenci! Tako ne smemo dalje, da ne bo prihodnja zgodovina pisala žalostne sodbe o nas! Vzgledujete naj se naše Mačkovelje na drugih zavednih vaseh našega Brega! Neomajne so in ljudje rajši ne plešejo! — Domačini.

Iz Voloskega. Danes prihajamo z razveseljivim in tolažiljivim sporočilom. Ob vpisovanju v našo šolo se je naše ljudstvo divno držalo. Vpisalo se je izredno veliko otrok. V Opatiji n. pr. okolo 320, v Voloskem nad 100. Najbolj razveseljivo pa je, da se je vpisovanje vršilo brez vsake agitacije, brez objub in darov. Je celo slučajev, ko je bil oče, ustrašen od nasprotnikov — da izgubi službo — že na pol pripravljen za vpis otroka v italijansko šolo, a so se otroci temu uprli in odločno izjavili, da pojdejo raje v šumo, kakor da bi hodili tja, kjer ni mesta za njih! Hvala jim! Takemu ljudstvu ni treba, da obupava nad svojo bodočnostjo!

Poziv na redovitu glavnu skupštino »Jugosl. učitelj. društva« za kotar Pazin, Pula, Poreč in Koper, koja će se obdržavati v nedelju dne 16. oktobra 1921. u 10 sati u Lupoglavi i to u ovaj dnevi red: 1. otvorenje skupštine; 2. priopćenja; 3. naknadno odobrenje delegata za deleg. zborovanje »Zveze« u Vipavi; 4. konstituiranje društva odbora dvojice revizora na temelju novih pravila; 5. biranje kot. odbora; 6. biranje društvenog zastupnika u upravni odbor »Zveze«; 7. slučajnosti. — Kolegi i kolegice! Sveta-nas dužnost zove, da dodjemo svi na skupštino. — Odbor.

Vesti z Notranjskega

Poročil se je dne 26 sept. na Slapu pri Vipavi gospod Albert Poljšak, nadučitelj v Pliskovici na Krasu, z gospodično Zorko Pišotovo iz Sel v Vipavski dolini. Mladi par je vezal gosp. Janko Pišot, župnik na Slapu, ki je brat nevestin. Bilo srečno!

Planina pri Vipavi. Naš nadučitelj, gosp. Ivan Kalan, se je preselil v Jugoslavijo, kjer je dobil nadučiteljsko mesto v Št. Gothardu na Kranjskem. Bil je

med vojno sem prestavljen iz Velesovega. Naslednika še nimamo. Zakaj se mesto ni pravočasno razpisalo?

Ernesta Grmek
Vinko Rudež

poročena

Trst, 8. oktobra 1921.

813

MALI OGLASI

se računajo po 20 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—, Debele črke 40 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L 4.—, Kdor išče službo, plača polovično ceno.

400 LITROV mleka na dan se išče. Mlekarna ulica Tigor 8, Trst. 1853

POSTELJA se odda poštemu mladeniču. Via Coroneo 1, II. vrata 10. 1850

TRGOVSKI pomočnik izvežban v jstvinški stroki išče službe v mestu ali na deželi. Stanko Godina, Via Scoglio 174, telefon 18-78. 1856

TRAŽIMO 1 krojačicu za rublje, 3 krojačice za odjela, 1 vezilju, 1 čipkaricu za nameštenje in svrhu poučevanja u Istri uz mesečnu plaču od Lit. 300.—. Prednost imadu one moliteljice, koje su dovršile kakvu obrtnu ili stručnu školu. Pismene ili usmene ponude do 31. t. m. pri tajničtvu CMD za Istru u Trstu, via Fabio Filzi 10, I. desno vrata 5. 1848

VELIKA partija raznovrstnih vrvic za čevlje se dobi v Piazza della Vale 1, II. 1851

45 LETNA gospodična želi znanja v svrhu žepništva z gospodom do 50 let. Ponudbe pod »Mira« na upravnistvo. 1852

NOVA VILA se proda v Gorici. Informacije pri Komacu, ulica Gasparo Gozzi 7, Gorica. 1849

LOVSKI PES temne dlake, z belo liso na vratu se je našel. Naslov pri upravnistvu. 1857

MOSKE sukne in ženske obleke se prodajajo v ulici Coroneo 13, II. vrata 8. 1855

DVE GOSTILNI s kavarno in restavracijo, koncesijo, lepa stanovanjska hiša, velik sadovnjak, njiva, večji kraj Jugoslavije, v bližini mesta, K 600.000 in 1.000.000. V najem se odda gostilna z vsem inventarjem in koncesijo za K 140.000. Velika lepa hiša s prodajalno v Mariboru in Celju, s prostimi prostori in prostim stanovanjem s 1. novembrom. Posestvo pri Mariboru, 19 oralov in živina K 600.000.

Posestvo obstoječe iz 82 oralov, 38 oralov gozda, 16 oralov vinogorad, 28 oralov polja in travnikov, hiša s 7 mebliranimi sobami, 16 galg živine, 12 prešičev K 2.000.000. Krasne vile z vrtom in prostimi stanovanji K 680.000. - 350.000 in 1 1/2 milijon. Tovarna s stroji ali brez teh K 160.000. Realiteta pisarna »RAPID« Maribor, Gosposka ulica 28. 1839

HIŠA, na Proseku št. 126, glavna, državna cesta se proda. Krasna lega, klet, dvorišče. Naslov pri upravnistvu. 1838

V SUSAKU blizu Reke, v sredini mesta, na naprometnem kraju, se proda radi prevzetja drugega podjetja, dobro idoča gostilna, s šestimi zelo prostornimi sobami, primernimi za vsak drugi trgovski ali bančni posel na veliko. Pojasnila daje dr. Anton Kraljič, odvetnik, Sušak - Jugoslavija. 1837

MEBLIRANA soba se odda enemu ali dvema gospodom. Sv. Mar Magd. zg. 684. 1845

MEBLIRANA soba se pod ugodnimi pogoji takoj odda. Ponudbe na naslov: Meljavec, Via Ant. Stoppani 5, II. 1840

HIŠA s 3 sobami, hlevom, svinjaki, dvoriščem in parcelo na državni cesti se proda. Anton Lah v Dutovljah 111. 1841

KREPAK DEČEK, s primerno šolsko izobrazbo, ne pod 15 let star, se takoj sprejme kot učenec v pekarno in slaščičarno. Ludvik Ditrich & Co. v Postojni. 1842

RIBJE OLJE, prve vrste, kemično preiskušeno, v lekarni v Sežani. 1846

NOVO NASELJENI krojaški mojster v Nabrezini izdeluje obleke za vsak stan in po vsakem kroju. Delo lično, cene zmerne. Priporoča se slavnemu občinstvu udani M. Milič. 1843

GOSPODIČNA išče mesta v pisarni kot praktikanjina. Sprejme tudi mesto blagajničarke. Naslov pri upravnistvu. 1844

29 LETEN mladenič, lepega vedenja, samostojen gospodar, veleposesnik, želi znanja v svrhu resne ženitve s pametno, dobrosrčno tudi z blagonicu. Le resne ponudbe s sliko pod »Gotovost« na upravnistvo. 1836

15 DO 20 ZIDARJEV išče stavbeno podejtelje za delo v Jugoslaviji. Plače dobre. Eventuelno se odda delo v akord. Zglasiti se je v Barkovljah pri Trstu št. 62. 1833

IVAN INOCENTE v Postojni proda 500 m bukovih suhih drv, ki so pripravne za kuhanje oglja. Kopišča so napravljena na mestu. 1832

STROJARSKEGA VAJENCA, zdravega, krepkega, dobrih starišev, išče za takoj: strojarna Anton Lokar, Ajdovščina. 1831

NOVE POSTELJE za L 120.—, vzmeti 70.—; žimnice 50.—, omarice, umivalniki, omare s štirimi predali, schiffonier, mize in popolne sobe se prodajo po ugodnih cenah. Fonderia št. 3. 1791

STARO ŽELEZO, med, bron, baker in svinec kupujem. Miheučič, via S. Francesco 10. 1828

ISTRSKO, novo, belo vino, zajamčeno iz grozdnega soka, 10% stopinj, po originalnih cenah v zalogi Avgusta Pavanetto v Sežani. Na zahtevo se pošljejo uzorci. 1827

TROPINOVEC, rum, konjak, najfinejši izdelek, po konkurenčnih cenah v zalogi Avgusta Pavaneta v Sežani. 1826

NEAPELSKE in bolonske testenine ima v zalogi Avgust Pavanetto v Sežani. Vprašajte za pojasnila in uzorce. 1825

KMETOVALCI Kdor rabi nove kmetijske vozove in plugje, naj se obrne na Frana Makuc gostilničarja v Cerknem. 1823

SREBRNE krone plačujem do L 2.— komad. Alojzij Povh, Piazza Garibaldi 2, nova velika prodajalna zlata in srebrnine. 1820

SREBRNE krone plačujem po L 1.65. Via Valdirivo 36, II. 1777

V SKOPEM ŠT. 24 na Krasu, se proda posestvo z vsem kmetijskim poslopjem, velikim vrtom 3876 m², malim vrtom 450 m² in dva travnika. Pojasnila daje Josip Pirec, Vojšičica pri Komnu. 1769

KROJACNICA Vekoslav Terzo, ulica Fonderia 4, se priporoča tržaški mladini. Izdeluje najmoderneje obleke današnje angleške mode. 1728

ZLATO in srebrne krone plačam več kot drug kupci. Albert Pevh, war. Mazzini 46 (v bližini drvenega trga). 44

POZORI Srebrne krone in zlato po najvišjih cenah plačuje edini grosist Belleli Vita, Via Madonnina 10, I. 38

UBIRALEC in popravljalec glasovirjev in harmonijev. Pečar Andrej. Trst, via Coroneo 1, V. nad. 806

NAZNANJAM slavnemu občinstvu, da sem poleg delavnice odprla tudi salon za izgotovljene zimske obleke in letne plašče ter raznovrstne obleke. Priporočam se za običen obisk. A. Mermolja Rieger, ulica Commerciale 3. 586

KROJACNICA Avgust Štular, ul. S. Francesco D'Assisi št. 34, III. nad. je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 23

ENONADSTROPNA hiša z vrtom se proda v II. Bistrici po zelo ugodni ceni. Pojasnila daje Uršič, II. Bistrica. 1835

TAKOJ se sprejme več brivski pomočnik. Plača po dogovoru. Josip Kolakovič, brivec Ajdovščina. 1834

Prodaja stavb

Dne 11. t. m. ob 10. uri se bo vršila pri okrajnem sodišču za civilne stvari v Trstu prodaja hiše za stanovanje nahajajoče se v ulici Giuliani 34 (pritličje, 4 nadstropja in podstrešja primerna za stanovanja).

Cenilna vrednost Lit. 246.275'70. Najnižja ponudba Lit. 123.138'—, Vadij, ki se ima položiti Lit 24.627'57. Dražbeni pogoji in zapisnik o cenitvi so na vpogled v XIV. oddelku goriomejnega sodišča pod št. E XIV 2528/20.

ŠIRITE „EDINOST“

Danes se odpre gostilna „ANTICA SOTTOPROVA“ v ul. Lazzaretto in Riva Gramula. Lastniki bodo skrbeli, da bodo cenj. gostje postreženi z dobrimi vini i. s. istrskim sladkim refoškom in belim vipavskim. 814

Hiša

v Novem mestu, moderno urejena, z dvema vrtoma in malim posestvom, se pod ugodnimi pogoji proda. — Pojasnila daje M. Frenz, Draškovec, p. Sv. Jernej — Dolenjsko.

Josip Spechar

Trst, Via S. Caterina št. 7 — Piazza Mazzini

Velika izbira sukna in blaga za gospode. Zunanji in domači izdelki najnovjšega in lepega kroja po zelo ugodnih cenah. Velika zaloga izgotovljenih oblek za moške in otroke, površnikov, paletots, hlač in gilet 46 fantasia itd. itd.

Dr. Joahim Ražem

je otvoril v Trstu ul. Fabio Filzi (prej ul. Vienna) 10, I. svojo odvetniško pisarno

ZAHVALA.

Globoko ginjeni po izrednih dokazih prijateljstva in sočutja ob priliki nenadomestljive izgube naše ljubljene

Rozine Colja

izražamo svojo največjo hvaležnost vsem blagim osebam, ki so bodisi s podarjenimi cvetlicami, s spremstvom k večnemu počitku, ali na katerikoli način izkazali zadnjo čast blagi pokojnici.

Posebno se zahvaljujemo vsem onim, ki so spremili pokojnico iz Trsta do Škrbine, č. duhovščini kakor tudi škrbinskim dekletom in fantom. Trst-Škrbina, 9. oktobra 9121. (812)

ŽALUJOČI OSTALI.

IVAN JUG učitelj po dolgi in mučni bolezni, previden s svetovjstavi za umirajoče, preselil v boljše življenje. Pogreb predragega pokojnika se bo vršil v ponedeljek, 10. t. m. predpoldne. GORICA-TRST, 8. oktobra 1921. ŽALUJOČI OSTALI.

Dne 5. oktobra je po kratkem trpljenju v Gospodu zaspala Ljudmila vd. Budau roj. Klodič pl. Sabladoski. Mati Matilda Klodič pl. Sabladoski roj. Pagarluzzi naznanja tužnim srcem, tudi v imenu sestre, bratov in drugih sorodnikov, bridko vest prijateljem in znancem. — Pogreb se je vršil dne 7. t. m. GRADIŠKA OB SOČI, 7. oktobra 1921. (809)

ZAHVALA. Podpisani se tem potom najskrenejše zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ter onim, ki so prišli od blizu in daleč, kakor tudi onim, ki bi radi prišli, pa so bili zadržani, da počaste spomin in spremijo do hladnega groba zemeljske ostanke našega nepozabnega očeta oz. deda, tasta itd. Ivana Maršiča posestnika pri Sv. Mariji Magdaleni sp. št. 516. Posebna zahvala pa bodi izrečena uč. zdravniku dr. Paolo Calcari-ju in njegovi gospe soprogi. Žalujoče družine: Maršič, Šturm, Furlan in Race. 811

Zopet oskrumba božjega hrana! Kdo ni še občudoval izpred cerkve sv. Hieronima na Nanosu divnega razgleda na lepo vipavsko dolino, obrobjeno od številnih kraških vasic? Kdo ni še gledal od tam na sinje Jadransko morje in v daljino Italijo? Ljubiteljem narave, posebno pa planincem je ta cerkva cilj, a tudi zavetišče ob neurju. Ob zadnjem obisku pa smo videli, da so jo posejeli — posebni turisti. Iz gole uničevalne strasti so razdejali stopnišče glavnega oltarja, pometali doli kamenite stare kipe in jih potem na tleh razbili, razsekali nova vrata in sežgali oltarno desko. Uničili so lestve, ki vodijo na primitivni kor, razbili streho ter pometali opeko z nje. In — da je bil vandalizem dostojno ovcen — onesnažili so cerkev!

In na oltar so zapisali zmagoslavno: »Viva il alpinismo!« — Res posebni turisti, ki na tak nekulturen način profanirajo pojm in nalogo planinstva!

Menda ni treba dodati mnogo besed k temu lepemu dokazu nove — kulture, ki pa je baje že zelo stara. Le sledeče kot komentar: Cerkev sv. Hieronima je posvetil dne 15. sept. l. 1624. tržaški škof Reinald — Scarlini. Sežidana pa je bila gotovo 300 let poprej. In lepa legenda o zidanju se še danes pripoveduje med priprostim ljudstvom, ki ima sv. Hieronima v posebni časti. V to cerkev so imeli posebno zaupanje tudi mornarji, ker je bila vodnica njihovim ladjam v varno — tržaško luko. Zato je dajalo mesto tržaško cerkvi v dar polovnjak (280 l) olja. Niso se je dotaknila vsa dolga stoletja, niso je uničile prejšnje vojne in ni je oskrnil noben barbar! Še-le sedaj, v tej prosvetljeni »novi dobi«, ki nam je prinesla svobodo, naravnost nadkulturno: še-le sedaj je bila cerkva sv. Hieronima na Nanosu vdružit razbita in živalsko oskrunjena! — Ta dogodek kriči v svet in priča, kako izvestni elementi onečaščajo človeško civilizacijo...! Kje so nositelji in »predstavniki« resnične kulture, da bi napravili že enkrat konec taki — nekulturi?!

Postojnski semenj z 2. novembra. Pod novo vlado imamo nove semnje vsakega 1. dne v mesecu. Ako pa pride na 1. dan v mesecu nedelja ali praznik, se preloži na drugi dan v mesecu. To je bila srečna misel, da se tako trgovina počivi in razsiri. Gotovo bodo ti novi semnji vedno bolj obiskani, ko se udomačijo in utrdijo. Nekaj bi pa želel, da bi se spremenilo. Semenj novembra meseca je mesto 1. novembra dne 2. novembra; ko se obhaja praznik vseh Svetnikov. Ali je ta dan primeren za semenj? Spomin vernih duš je tudi nekaj praznik ali svet dan, posvečen spominu naših umrlih; tiha žalost objema naše srce, radi se umaknemo v samoto, da nas nihče ne moti v tem svetem miru. Sicer se spominjamo svojih pokojnih še popoldan na praznik vseh Svetnikov, vendar je vernih duš dan prav posebno namenjen spominu in pomoči naših dragih. V zadnjem času je dovoljeno vsakemu »hovniku«, darovati tri sv. maše kakor na sveti dan o Božiču. Tudi dovoljuje sv. cerkev vernikom, da lahko dobijo odpustke, kakor o Porcijunkuli, da bi tako po daritvi sv. maše in po teh odpustkih pomagali ubogim dušam v vicah. Verni katoličani imajo ta dan kot nekaj prostovoljen praznik. V Jugoslaviji obhajajo ta dan tudi spomin na umrle vojake, ki so dali svoje življenje za domovino. Podobno se spominjo na Vidov dan onih vojakov, ki so l. 1389 na Kosovem polju umrli za svojo vero in domovino. Vta namen imajo slovesno opravilo za pokojne. Povabljeni so k temu opravilu tudi državni uradniki. Ali ne bi bilo primerno, da bi kaj podobnega storili tudi mi za svoje pokojne bojovnike, ki so padli v ti svetovni vojni? Ali smo že pozabili nanje? To bi bila črna nehvaležnost in mi nočemo, da bi se nam to očitalo. Kot verni katoličani vemo, da bi na ta način pomagali svojim vojakom rojakom, da smo na dan vernih duš pri maši molili za-nje in da jim darujemo sv. obhajilo in te odpustke, ki so največji, ki jih deli sv. cerkev. To po pravici pričakujejo od nas naši umrli vojak. To bi bil divni semenj, če hočemo to pomoč ali ta spomin tako imenovati. Končni sklep tega bi bil ta, da bi se semenj novembra meseca preložil za stalno na 3. dan v mesecu. Kakor se je videlo, ni bil lanski semenj ta dan nič kaj dobro obiskan. Čutilo se je, da ni to pravi dan za tako prireditve. Ljudje se odtujujejo cerkvi, navajajo se, da izgubljajo čut hvaležnosti in pijetete. — Mestni občan.

Darovi za nesrečne žrtve v Istri

Iz Postojne do Vipave za Istrane:

1. Ker so stavo izgubili so vplačali: Bernik 100, Z. 50, Dekleva 30, Boštjančič 25, Sever Hvasnje 25, Jenko, Frank, Znidaršič M., Domicelj, Dekleva Fr. po 20., Gregorič 15, Zorž ml., Rojc, Dr. Penko, Petrič, Medica, Krizaj, Pičnuh, Vadun, Štefin, Bole R., Kratak čas, Arko V., Burger I. po 10, Cesnik, Zigan, Biderman, Zupan, Hladnik, Jecl, Susanj, Krize, Zgur, Mavrič, Burger A., Paternost, Dvanajst, po 5. — 2. Od veselja ker so stavo dobili, darujejo: Geržina 30, Rusjan, Pikel, Sever I., Kogej po 25, Kraigher, Habjan po 20, Burger M., Rebec, Kutin, Kanalc, Ditrich po 10, Vičič V., Smrekar, Caharija po 5, Može 4, Gvardjančič 2, Skupaj 781. (Prvi je prišel na cilj g. Peta. Oni, ki so stavili nanj, naj se zglasijo v Tihi dolini pri gospici Mici, da se jim izplačajo dotični zneski); prilikom odhodnice jugosl. postajenačelnika Gregoriča nabrano pri Petu Vadun v Postojni 138, namesto cvetic na grob Rozine Colja darujejo Antonija, Henrik in Ivan Obersnel 30 ter K. J. 20, nabrano v župniji Rakotole 63, polovica čistega dobička ricmanjske prireditve 800, neimenovan 15. Zadnji izkaz: 137.266/35 L in 5659/50 din. Skupaj: 138.113/35 L in 5659/50 din.

Književnost in umetnost

Mladika, št. 17 s 18, ki ima bogato vsebino o Danteju in tudi mnogo drugega gradiva in slik, se te dni tiska in izide v par dneh. Kdor se še misli naročiti in dobiti vse številke, naj to stori takoj, sicer bo prva številka v kratkem pošla. Kdor more odstopiti kako prvo številko, mu bomo hvaležni.

»Jadranka«. Izšla je 10. številka »Jadranske« sledečo raznovrstno in zanimivo vsebino: 1. Smrt majke Jugovičev. Dr. Al. Gradnik. 2. Za samostanskim obzidjem. M. Gregoričeva. 3. O značaju in dobrem čitju. Kraševka. 4. Karapetril Aleksandrov. 5. O Črnem Jurju. M. Stepančičeva. 6. Vse je kot lani. H. Aleksandra. 7. Se lepši kot cvetje. H. Aleksandra. 8. Srbin Šime. Zdenka Petričeva. 9. Svetovni narodni domu! M. Bartolova. 10. Dvoje žensk. Vida Slemenova. 11. Drobčinice. Upravništvo »Jadranske« opozarja, da so vse številke lista, ki so do sedaj izšle, na razpolago, in sicer po polovični ceni. Edini list

našega zavednega ženstva na Primorskem občinstvu toplo priporočamo.

* **Knjige »Goriške Matice«.** Ob koncu meseca novembra bodo izšle knjige »Goriške Matice«, in sicer: 1. Dr. Al. Remec: »Naši ljudje« (Povesti). — 2. Prof. dr. Joža Lovrenčič: »Gorske pravljice« (s slikami). — 3. Veliki ilustrirani Koledar za leto 1922. — Cena vsem trem knjigam, (ki so ena celota), je pet lir. (Kdor želi imeti Koledar trdo vezan, naj doda še 2.—liri.) Poverništvo »Goriške Matice« za mesto je v ulici S. Francesco d'Assisi 20, I.

Uradne ure: danes od 11—12, v sredo in soboto pa od 17—18.

Gospodarstvo

Zavarovalnica goveje živine na Opčinah bra 1921 od 15.—24. ure.

Priredi javno tombolo s plesom dne 16. oktobra z Jugoslavijo o ribolovu. Včerajšnji ministrski svet je odobril pogodbo o ribolovu, ki je bila pred kratkim sklenjena z Jugoslavijo.

Kmetijska in vrtnarska zadruga v Trstu (via Raffineria št. 7) ima na razpolago več vagonov malo pokvarjene koruze, ki je zelo pripravna za krmljenje prašev. Oddaja se na vagono in cena ji je 80 L za 100 kg. franko vsaka postaja v Julijski Benečiji.

Ravnatoko ima na razpolago nekoliko vagonov amonijevoga fosfata s 9% fosforne kiseline in s 9% dušika po ceni 90 L za 100 kg. franko Trst.

Podružnice, pa tudi drugi interesente (za druge itd.), ki bi hoteli to koruzo oz. amonijev fosfat, naj se zglase pri centrali.

Predvojni dolg bivše kraljevine Srbije znaša skupno 863.678.000.—frankov. — K temu je treba pristiže še del predvojnega dolga avstro-ogrške monarhije, ki pade na kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev in katerega iznos bo določila reparacijska komisija.

Povišanje glavnice jugoslovenske industrije mavca. Delniška družba »Sava«, industrija mavca (gipsa) v Zagrebu poviša svoj delniški kapital od 1 na 5 milijonov. Na dve stari delnici odpadete dve novi.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Naročnik V. P. Praga. Pravico do štipendije imate, vprašanje je le, če je dobite. Do sedaj nam ni znan primer, da bi je prejel kak Jugosloven.

ŽIVNOSTENSKA BANKA

PODRUŽNICA V TRSTU

Ulica Roma vogal ul. Mazzini. — Lastna palača.

Delniška glavnica in rezervni zaktid K. C. S. 225.000.000

Izvršuje kulturno vse bančno in menjalnično transakcija.

Uradne ure od 9-13

KOŽE USNJE

ter vsi v čevljarstvo obrt spadajoči predmeti

ulica Udine št. 49

(prej Belvedere)

Priporoča se **F. CINK**

(27)

Srebrne krone in zlato plačujem po najvišjih cenah

ALOJZIJ POVH

Trst, Piazza Garibaldi št. 2

(prej Barriera)

Hiša na prodaj.

V večjem prometnem kraju Notranjske v središču trga tik državne ceste, se prodaja selitve enonadstropna hiša, v kateri je že več let dobrodoča gostilna in trgovina z velikim prometom, kakor tudi ves k gostilni in trgovini spadajoči inventar. Pojasnila 802 daje Franc Zadnik, Senožeče.

!! MESARJI !!

Kupujejo se: volovske kože brez rogov po L 4.80 kg; telečje po L 6.50, ovnove in kozje po L 5.—. Jagnjeta in kozlički po L 5.—, loj po L 1.50.

Skldišče kož, Trst, ulica Sorgente št. 3

Schicht

KRONE, srebro in zlato

kupujem po zvišanih cenah.

Via Pondares 6, I. desno.

Kdor želi imeti krasno sliko po nizki ceni, naj se obrne samo na **Fotografični zavod DAGUERRE** Corso Vittorio Emanuele št. 39

— Razglednice od 10 lir naprej —

Zaloga domačih vin:

belega vipavca, Istrskega refoška in kraškega terana na debelo in za družine.

— Postrežba na dom in tranzito. —

Novo sladko vino.

Ul. Cunicoli št. 8. Štrancar.

Urna in zlatarna **FRANCESCO BUDA**

Trst, Via Scallinata št. 1

sprejema vsakovrstna popravila. — Cene vedno najnižje. 41

Kupuje srebrne krone.

Pozor na naslov! Pozor na naslov!

ETERNIT

Zaloga: Trst, Piazza Vittorio Veneto 4

(prej Piazza delle Poste).

„ITALIA PREVIDENTE“

Vzajemno zavarovalna anonimna družba proti požaru. — Glavno zastopstvo v Rimu.

GLAVNO ZASTOPSTVO

Trst, ul. S. Nicolò št. 11, I. n.

Telefon št. 24-86 bis 759

Agenti in zastopniki po vseh glavnih krajih.

Na prodaj:

pekarna, gostilna, sodavodnica, 14 oralov zemlje, dobre gostilne, mesnice, trgovine v mestu in okolici. Krasna vila s pohištvom v Celju. Lepa kmetijska posestva vsake vrste, veleposestva, graščine, vinogradska posestva, mlin, žage, hiše in vile. — Pojasnila daje Karol Breznik, Celje, ul. Dolgopolje 3 Slovenija - Jugoslavija.

ALFA-LAVAL izdeluje najboljše stroje in opreme za mlekarne in sirarne.

Ta pri nas že pred vojno splošno upeljana trdka instalira kompletne mlekarne s parnimi napravami, pasturizatorji, hladilniki, posnemalniki, pinjami, tehtaicami za mleko, črpalnicami, kavglijami itd., razprodaja pa tudi posamezne stroje in obavlja popravila pri njej kupljenih strojev.

Se posebno znani pa so njeni posnemalniki.

Alfa-Lavalovi posnemalniki se izdelujejo v vseh velikostih. Najmanjši posnema 1 liter mleka na minuto in je uporabljen v najmanjših gospodarstvih (20—30 l. mleka na dan). — Za vsa podrobna pojasnila, cene in nabave se obrniti na

Ing. D. Gustinčič, Trst, Sv. Ivan 1009.

MARTELL CTO

Mineralna voda

RADEIN

neprekosljiva proti boleznim na mehurju, obistih, jetrih, žilah i. t. d.

Glavni založnik za vso Italijo **COLONIALE OLANDESE**

Družba za uvoz in izvoz

TRST, via Pier Luigi da Palestrina št. 2.

Nagrajene tržaške destilerije

RENZO RICCI & C.o

Vermouth — likerji — sirupi.

Ravnateljstvo in uradi v ul. Miramar št. 7, I. ovarni v Barkovljah in v prosti luki št. 33.

Absolutno konkurenčne cene na podlagi zadnjih znižanj. 8

Stefano Cruciatto TRST, Via della Pietà 33 vogal v. Canova, tel. 24-11

„odlikovana delavnica mramorjev“

z zalogo plošč za prevlačevanje in pode po zelo ugodnih cenah. 755

Neprekosljiva

je pristnost in kakovost

„ZELENEGA MILA“

ZNAMKA

FENDERL

izdelanega iz oljčnega olja brez vsake druge primesi.

Belina in mehko perila, ki je prano s ZELENI M MILOM FENDERL, je izredna.

Prepričajte se!

A. Fenderl & C., Trst, Tovarna mila

Telefon št. 430 — Via del Ghirlandaio št. 1

DOKAZ

da imajo testenine-Pekatete sloves že izza predvojnje je ta, da se vsestransko povprašuje po njih.

Pozor na domačo tvrdko!

FRANC SAUNIG, Gorica, Gosposka ulica sedaj Via Carducci št. 25, naznanja slavnemu občinstvu, da ima veliko izbero **šivalnih strojev** več vrst za krojače, šivilje in čevljarje

iz najboljših nemških tovarov, katere jamči 10 let.

Dalje velika izbira dvokoles. Izjemno prodaja tudi na obroke. — Ceniki na zahtevo poštne prosti. Lastna mehanična delavnica. 45

Podružnica v Kobaridu št. 21. Podružnica v Kobaridu št. 21.

Uvozna agencija jestvinskih specialitet

CARLO GULLIN

Trst — Via S. Maurizio št. 11, Telefon 43-98 — Trst

Zaloga na debelo:

sira, svinjine, koruzne moke, konserv, riža, pole-
novke, neapeljskih testenin, ovsna in koruze.

Pristno Schicht-ovo milo

znamka „JELEN“

ima vtisnjeno znamko, ki jo vidite tu ob straneh. Pazite valed tega pri nakupovanju in odklanjate vse druge izdelke, ki so enaki našemu a manj vredni.

Edini zastopniki za Italijo **FRATELLI FINZI** — Trst, Via Tintore št. 5. — Telefon št. 11-64

Velika zaloga in tovarna pohištva

A. JUG — Trst

Tovarna ulica sv. Martiri št. 21

Zaloga ul. sv. Lucija 5 in ul. dei Fabbri 10

Velika zaloga spalnih in jedilnih sob, kuhinjskega pohištva kakor tudi drugih predmetov.

Delo solidno. Cene zmerne.

Velika partija steklenih šip,

različne velikosti na drobno ali debelo

se prodaja

Preprodajalci, stavbeniki, mizarji in steklarji dobijo popust. — Ponudbe nasloviti na zalogo šip Trst, Piazza Oberdan št. 3. 179 (Hiša Hotel Europa)